

რატომ ჩაბრავს „მებრული თხილი“ „დარჩელის თხილს“ და რატომ ენიშნა მდებარე საკუთარ თავს სამინისტრო?!

ზუგდიდის მუნიციპალიტეტის სოფელ დარჩელში, 2015 წელს გაიხსნა კოოპერაციული ტიპის თხილის გადამამუშავებელი საწარმო, რომლის დაფინანსება განხორციელდა სახელმწიფო სახსრებით, საქართველოს სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ქვეუწყების, საჯარო სამართლის იურიდიული პირის **სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივის განვითარების სააგენტოს** მიერ. ეს საწარმო გადაეცა კოოპერატივ „დარჩელის თხილს“ 5 წლიანი გამოსყიდვის უფლებით. კოოპერატივი „დარჩელის თხილში“ გაერთიანებულია დარჩელის თითქმის მთელი მოსახლეობა და ამ ეტაპზე მისი წევრების რაოდენობა 500-ზე მეტია.

მიმდინარე წელს იგივე სოფელ დარჩელში, შპს „მეგრული თხილი“ გახსნა თანამედროვე სტანდარტებით აღჭურვილი თხილის საშრობი და შემნახველი საწარმო, სადაც წლიურად 1000 ტონა თხილის გარჩევა, გაშრობა და დასაწყობება შესაძლებელია. ეს კომპანია გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს ქვეუწყების, სოფლის მეურნეობის პროექტების მართვის სააგენტოს „სასოფლო-სამეურნეო პროდუქციის გადამამუშავებელი და შემნახველი საწარმოების თანადაფინანსების პროექტის“ ბენეფიციარია. საწარმოში ჯამურად განხორციელდა 862,440 ლარის ინვესტიცია, აქედან 344,976 ლარი გრანტია, ხოლო 116,528 ლარი შეღავათიანი აგროკრედიტი. კომპანიამ ასევე მიიღო AgriGeorgia/Ferrero-სა და USAID- ის „საქართველოს თხილის სექტორის განვითარების პროექტის“ (G-HIP) ფინანსური მხარდაჭერა. დაგეგმილია, რომ ეს შპს „მეგრული თხილიც“, კოოპერატივი „დარჩელის თხილის“ ანალოგიურად, ყოველწლიურად მიიღებს და გადაამუშავებს დაახლოებით 500 ფერმერის მიერ წარმოებულ თხილს.

ფაქტიურად, სახელმწიფოს და კონკრეტულად გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მიერ ერთი და იგივე სოფელში მოხდა ორი საკმაოდ მაღალი სიმძლავრის საწარმოს დაფინანსება და რაც მთავარია, ორივე საწარმო ორიენტირებულია თხილის მიღებაზე არანაკლებ 500 პირიდან, ანუ ორივემ ცალ-ცალკე უნდა მოიცვას დარჩელის მთელი მოსახლეობა და მიმდებარე სოფლებიც. თუ შპს „მეგრული თხილი“ არ ჩაიბარებს თხილს დარჩელის მოსახლეობიდან, რაც პრაქტიკულად გამორიცხებულია და თხილის შესყიდვას გეგმავს სხვა სოფლებიდან, მაშინ, რატომ გახდა აუცილებელი ამ საწარმოს დაარსება დარჩელში და არა რომელიმე სხვა სოფელში?

ფაქტიურად სახელმწიფომ თავისივე დაფინანსებულ კოოპერატივ „დარჩელის თხილს“ იმავე სოფელში გაუჩინა ისეთი სიმძლავრის კონკურენტი, რომლის წარმატებული საქმიანობის შემთხვევაში, კოოპერატივი „დარჩელის თხილი“ აუცილებლად დადგება სამეურნეო

ვაჰტა კოდლაშვილი,
პროფესორი, სსმმა აკადემიკოსი

საქმიანობის პარალიზების და საბოლოო ჯამში გარდაუვალი კრახის წინაშე.

აღსანიშნავია ისიც, რომ კოოპერატივი „დარჩელის თხილს“ თხილის გადამამუშავებელი საწარმო გადაეცა არა გრანტის სახით, არამედ შემდგომი გამოსყიდვის უფლებით, რაც იმას ნიშნავს, რომ კოოპერატივის წარუმატებელი საქმიანობის შემთხვევაში იგი ვერ შეძლებს საწარმოს გამოსყიდვას და სახელმწიფოს მიადგება სერიოზული მატერიალური ზარალი.

ამის მიზეზი იქნება მხოლოდ და მხოლოდ გარემოს დაცვისა და სოფლის მეურნეობის სამინისტროს გაუაზრებელი ან მიზანმიმართული დანაშაულებრივი ქმედებების შედეგი. აღსანიშნავია ისიც, რომ შპს „მეგრული თხილის“ დაფინანსებაში, კოოპერატივი „დარჩელის თხილისგან“ განსხვავებით, მნიშვნელოვანი ადგილი უჭირავს გრანტ-ელემენტს და მის კონკურენტუნარიანობას ასევე მნიშვნელოვნად ზრდის პროექტში ძლიერი ბრენდის AgriGeorgia/Ferrero-ს მონაწილეობა.

ლოგიკურად იბადება კითხვა: **რა მოსაზრებით მიიღო გარემოს დაცვის და სოფლის მეურნეობის სამინისტრომ, საბიუჯეტო სახსრებით, ერთი და იგივე ლოკაციის სანედლეულო ბაზაზე, ორი ერთმანეთის კონკურენტი საწარმოს დაფინანსებაზე ყოვლად გაუმართლებელი და აბსურდული გადაწყვეტილება?!**

გარდა ამისა, საკითხი ეხება კიდევ ერთ არანაკლებ მნიშვნელოვან გარემოებას, რაც ქვეყნისთვის უმნიშვნელოვანესი, კოოპერაციული პროცესის მიმართ აშკარად არაადექვატურ დამოკიდებულებაზე მეტყველებს.

საქმე იმაშია, რომ კოოპერატივი „**დარჩელის თხილის**“ სანარმოს შექმნამ იმედი გაუჩინა ადგილობრივ მოსახლეობას, რომ გამოსყიდვის შემდეგ ისინი მიიღებდნენ შემოსავლებს არა თხილის ჩაბარებით შუამავალი პირების და შპს-ების ნაკარნახევი დაბალი ფასებით, არამედ შეძლებდნენ თხილის გადამამუშავებას საკუთარ კოოპერაციულ სანარმოში და გაცილებით მაღალი შემოსავლის მიღებას, რადგან გარჩეული და გადამამუშავებული თხილი გაიყიდებოდა მაშინ, როდესაც მასზე გაზრდილი მოთხოვნის გამო გასაყიდი ფასი იქნებოდა გაცილებით მაღალი.

სწორედ ამ მიდგომების საფუძველზე შეიქმნა კოოპერატივი „**დარჩელის თხილის**“ კოოპერაციული სანარმო, სადაც სახელმწიფო სახსრების განთავსება განხორციელდა მიზანმიმართულად, სოფლის მეურნეობის სამინისტროს მაშინდელი ხელმძღვანელობის სწორად გააზრებული გადაწყვეტილების საფუძველზე. ამის შემდეგ იმავე სოფელში შპს-ს ტიპის სანარმოში საბიუ-

ჯეტო სახსრების განთავსება და ამით კოოპერაციული სანარმოს არსებობის მაღალი რისკის ქვეშ დაყენება, ამ სამინისტროს არსებული ხელმძღვანელობის ყოველად გაუმართლებელი და არაადექვატური ხედვების შედეგია.

კიდევ ერთხელ მინდა აღვნიშნო, რომ რა თქმა უნდა შპს-ს, როგორც ორგანიზაციულ ფორმას თავისი ადგილი გააჩნია საბაზრო ეკონომიკის პირობებში, მაგრამ დღეს არსებული მდგომარეობიდან გამომდინარე, სწორედ სასოფლო-სამეურნეო კოოპერაციის პროცესი წარმოადგენს ქართული სოფლის მოსახლეობის ინკლუზიური სამენარმოო განვითარების ეფექტურ მექანიზმს და შესაბამისად, ამ პროცესის მიმართ არაადექვატური დამოკიდებულება და ამ კუთხით მდიდარი საერთაშორისო გამოცდილების იგნორირება აუცილებლად შექმნის სერიოზულ პრობლემებს რაც ნეგატიურად აისახება საქართველოს მთავრობის მიერ დაგეგმილი ეკონომიკური განვითარების მასშტაბური ღონისძიებების შედეგებზე.

- 24 ტონა თხილის გაშრობა
- ერთდროულად 500 ტონა თხილის დასაწყობება

ფეხი 2015